

MINISTER
INWESTYCJI I ROZWOJU

Warszawa, 11 kwietnia 2018 r.

JERZY KWIECIŃSKI

DRP-III.622.11.2018

IK 442005

Wojewodowie
Wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

w nawiązaniu do zorganizowanego w dniu 29 marca 2018 r. w siedzibie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju spotkania dla pracowników zaangażowanych w realizację *Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej* (dalej: Program), przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 19 marca 2018 r., w załączeniu przekazuję tabelaryczne zestawienie pytań poruszonych na ww. spotkaniu wraz ze stanowiskiem MliR.

Jednocześnie pragnę w szczególności zwrócić Państwa uwagę na pewne kwestie dotyczące realizacji Programu.

- Nie ma zastosowania procedura odwoławcza opisana w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Przepisy dotyczące ogłoszenia, naboru i środków zaskarżania wynikające z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376, z późn. zm.) dotyczą tylko i wyłącznie programów operacyjnych 2007-2013 („dokumenty, o których mowa w art. 37 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999”), natomiast *Rządowy Program na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej* to program rozwoju.

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju jednoznacznie rozgranicza programy operacyjne i programy rozwoju. Programy rozwoju nie są programami operacyjnymi i na odwrót – programy operacyjne nie są programami rozwoju. Procedura odwoławcza jest wskazana w rozdziale 5 ustawy Realizacja programów operacyjnych.

Dodatkowo, zwracamy uwagę, że zgodnie z art. 30b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju protest przysługuje wnioskodawcy, w przypadku **negatywnej oceny jego projektu**. A projekt w rozumieniu art. 5 pkt 9 tej ustawy to przedsięwzięcie realizowane **w ramach programu operacyjnego na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie**, zawieranej między beneficjentem a instytucją zarządzającą, instytucją pośredniczącą lub instytucją wdrażającą.

Podsumowując, w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju uregulowana jest procedura odwoławcza - prawo wniesienia protestu do właściwej instytucji zarządzającej, a następnie skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego - **wyłącznie w zakresie programów operacyjnych**.

Ustawa ta nie reguluje procedury odwoławczej ani właściwych instytucji w ramach programów rozwoju.

- Korelacja Programu z *Programem rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019* – możliwości ubiegania się o środki w ramach Programu

Zgodnie z Programem, „na zasadach wskazanych w Programie jednostki samorządu terytorialnego mogą ubiegać się również o przyznanie dotacji celowej na dofinansowanie zadań ujętych na ostatecznych listach rankingowych projektów dla poszczególnych województw, zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw transportu, które w roku 2018 nie zostały zakwalifikowane do dofinansowania w programie wieloletnim pn. „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” z uwagi na brak środków.”

Jeżeli na dzień przyjmowania Programu, tj. 19 marca 2018 r. zadania znajdowały się na liście o dofinansowanie w ramach PRGIPID, należy je traktować jako zadania objęte dofinansowaniem z dotacji celowej budżetu państwa i gminy/powiaty nie mogą ubiegać się o środki na te zadania w ramach Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej. Nie zmienia tego fakt przyznania dotacji w ramach PRGIPID w kwocie niższej niż wnioskowana z uwagi na fakt, iż umieszczenie na liście z niższą kwotą dotacji było uprzednio uzgadniane z wnioskodawcą. Nie ma możliwości dofinansowania w ramach Programu jakiegokolwiek części zakresu rzeczowego zadania objętego dofinansowaniem z PRGIPID wg stanu na dzień 19 marca 2018 r., tym samym zmiana zakresu rzeczowego zadania dofinansowanego w ramach PRGIPID poprzez wyłączenie części zakresu nie umożliwi sfinansowania tej części w ramach Programu. Możliwe jest wnioskowanie w Programie o środki na zadania będące „pod kreską” na liście o dofinansowanie w ramach PRGIPID.

Weryfikacja kwalifikacji do Programu odbywa się na poziomie zadania, a nie podmiotu wnioskującego – wykluczone jest finansowanie w Programie zadań objętych dofinansowaniem w ramach PRGIPID a nie wnioskodawców którzy uzyskali wsparcie w ramach PRGIPID. Przykładowo, jeżeli gmina dostała dofinansowanie na zadanie w ramach PRGIPID, to może ubiegać się o dofinansowanie w ramach Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej na inne zadanie.

- Korelacja Programu z *Programem rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019* – kwalifikowanie zadań, które nie spełniały kryteriów wskazanych w PRGIPID

PRGIPID zakładał dodatkowe warunki dla zadań objętych wsparciem wobec tych wynikających z ustawy o drogach publicznych i rozporządzeń wykonawczych. Program nie określa dodatkowych warunków technicznych w stosunku do wynikających z przepisów. Zadania możliwe do objęcia wsparciem w ramach Programu muszą spełniać warunki i wymogi wskazane w ustawie o drogach publicznych i rozporządzeniach wykonawczych. Zatem muszą spełniać kryteria ustawowe oraz rozporządzenia.

Wymagania techniczne dotyczące dróg i drogowych obiektów inżynierskich podane w:

- rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U z 2016 r. poz. 124);
- rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowy obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 63, poz. 735, z późn. zm.)

są obowiązkowe. Oznacza to, że drogi i obiekty drogowe powinny być projektowane i budowane zgodnie z tymi wymaganiami.

Spełnianie przez zadanie warunków wynikających z przepisów można na etapie naboru weryfikować poprzez wymaganie od wnioskodawcy stosowanego oświadczenia, że parametry infrastruktury, która ma powstać w ramach zadania tj. kryteria techniczne są zgodne z przepisami prawa.

Dodatkowo w umowie dotacji należy zobowiązać beneficjenta do stosowania przepisów prawa tj. ustawy i rozporządzeń. Realizacja zadania niezgodnie z przepisami prawa skutkuje zwrotem dotacji w trybie wskazanym w ustawie o finansach publicznych. Wojewoda sprawdza zgodność zadania z wymogami wynikającymi z ustawy o drogach publicznych i właściwymi rozporządzeniami na moment rozliczenia dotacji, a w przypadku zadań których realizacja wykracza poza rok 2018 – również na zakończenie realizacji zadania.

W umowie dotacji obligatoryjnie należy umieścić zapisy dotyczące trwałości – parametry powstałej infrastruktury i możliwość jej użytkowania należy zapewnić co najmniej w okresie trwałości pod rygorem zwrotu dotacji.

- Czy wnioskodawcą może być jedynie ustawowy zarządca drogi? Czy możliwa jest realizacja zadania dotyczącego infrastruktury przekazanej w zarząd na podstawie porozumienia zawartego na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy o drogach publicznych?

Środki w ramach Programu mogą zostać przekazane na zadania własne JST, czyli na zadanie wynikające wprost z przepisów ustawowych. Zatem wnioskodawcą musi być właściwy miejscowo ustawowy zarządca drogi. Zadanie przejęte na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 19 ust. 4 ustawy o drogach publicznych, nie jest zadaniem własnym, dlatego w ramach zadania dofinansowanego w ramach Programu na zasadzie ww. porozumienia, mogą być realizowane tylko elementy zadania w postaci dróg wyższego rzędu tj. skrzyżowania czy też węzły z drogami wyższego rzędu.

W ramach Programu możliwa jest realizacja zadań na drogach gminnych lub powiatowych, przy czym elementem zadania może być droga wyższego rzędu o ile zawarto porozumienie w trybie art. 19 ust. 4 ustawy o drogach publicznych. Intencją dopuszczenia możliwości finansowania w ramach zadań elementów dróg wyższego rzędu była możliwość finansowania skrzyżowań i węzłów z drogami wyższego rzędu, tak aby zapewnić spójność sieci.

- Możliwość wsparcia zadań, których realizację rozpoczęto przed 2018 rokiem

Zgodnie z Programem dofinansowanie mogą otrzymać zadania w trakcie realizacji lub planowane do realizacji, które zostaną zakończone do końca 2018 roku, lub działania, których realizacja zakończy się w roku 2019 (przy czym kwota wnioskowana może dotyczyć jedynie wydatków planowanych do poniesienia w roku 2018). Powyższe oznacza, że możliwe jest dofinansowanie zadań, dla których prace przygotowawcze były prowadzone czy też podpisanie umowy z wykonawcą nastąpiło przed 2018 rokiem, niemniej fizyczne rozpoczęcie prac miało miejsce już w roku 2018.

Dotacją z budżetu państwa mogą być objęte tylko wydatki z roku 2018, przy czym z dotacji celowej budżetu państwa brak jest możliwości refundacji wydatków, więc ewentualne wydatki poniesione już w 2018 r. przed podpisaniem umowy dotacji mogą stanowić wkład własny niezbędny do rozliczenia dotacji. Powyższe oznacza, że nie ma konieczności zachowania montażu finansowego na każdym wydatku czy każdej fakturze w ramach zadania.

- Brak możliwości wsparcia zadań, których realizacja wykracza poza rok 2019

Zgodnie z Programem przedmiotem wsparcia mogą zostać objęte zadania własne JST polegające na budowie, przebudowie lub remoncie dróg gminnych lub powiatowych, w trakcie realizacji lub planowane do realizacji, które zostaną zakończone do końca 2018 roku, lub działania, których realizacja zakończy się w roku 2019, przy czym kwota wnioskowana może dotyczyć jedynie wydatków planowanych do poniesienia w roku 2018. To oznacza, że zadania objęte dofinansowaniem w ramach Programu muszą się zakończyć do końca 2019 r. i terminy realizacji wskazane we wniosku wnioskodawcy a potem w umowie dotacji nie mogą wykraczać poza rok 2019.

Niezakończenie zadania w tym terminie, to jest do końca 2019 r. oznacza konieczność zwrotu dotacji lub – za zgodą Wojewody i MliR po uwzględnieniu okoliczności, które miały wpływ na opóźnienia w realizacji – proporcjonalne obniżenie dotacji.

Możliwy jest podział zadań wykraczających okresem realizacji poza rok 2019 na etapy i wnioskowanie w ramach Programu o dofinansowanie zadania dotyczącego etapu, który zostanie zrealizowany najpóźniej do końca 2019 r.

- Czy możliwe jest finansowanie dróg wewnętrznych?

Przedmiotem wsparcia w ramach Programu są drogi gminne lub powiatowe będące drogami publicznymi - jeśli w wyniku realizacji zadania powstanie droga gminna lub powiatowa publiczna, jest to możliwe. To oznacza, że przedmiotem wniosku może być zadanie obejmujące odcinek/odcinki drogi/dróg będące drogą publiczną (powiatową lub gminną) w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. Wyjątek stanowią zadania mające na celu:

- wybudowanie nowej drogi i zaliczenie jej, po wybudowaniu i oddaniu do użytkowania, do jednej z wymienionych kategorii,
- przebudowę drogi wewnętrznej do właściwych parametrów technicznych, a następnie zaliczenie jej do kategorii dróg gminnych lub powiatowych (dróg publicznych).

Zatem, jeżeli w wyniku realizacji zadania droga uzyska status drogi publicznej to dopuszczenie drogi wewnętrznej jest możliwe. Na etapie kwalifikowania zadania może być droga w trakcie przekwalifikowywania lub droga niepubliczna, która podlega rozbudowie/przebudowie do określonych parametrów a następnie po osiągnięciu określonych parametrów zostanie przekwalifikowana na drogę publiczną (w tym przypadku beneficjent powinien złożyć oświadczenie o przekwalifikowaniu drogi).

Ważna jest struktura własności drogi. Gmina/powiat musi być właścicielem terenu pod drogą wewnętrzną aby wnioskować o dofinansowanie (plus warunek efektu końcowego w postaci drogi publicznej).

- Brak możliwości refundacji wydatków z dotacji celowej budżetu państwa

Nie ma możliwości refundacji wydatków z dotacji celowej budżetu państwa, wydatki poniesione przed podpisaniem umowy można uznać jako wkład własny. Należy zaznaczyć, że nie ma obowiązku opłacania każdej faktury w proporcji, jaka wynika z dofinansowania, ważne jest zachowanie montażu na poziomie wydatków w danym roku budżetowym.

Zmniejszenie wartości zadania powoduje odpowiednio zmniejszenie dotacji z budżetu państwa. Ewentualne zwiększenie wartości zadania jest finansowane w całości przez JST.

- Udział dotacji celowej w wydatkach na 2018 rok i w ramach całego zadania.

Jeżeli zadanie dotyczy tylko 2018 r. to dofinansowanie wynika wprost z rozdziału 7.3 pkt 6) lit a, b, c, d.

Natomiast jeżeli dotyczy zadania realizowanego w okresie dłuższym to udział dotacji z BP w kosztach realizacji całego zadania wynosi do 60/80% (czyli zgodnie z rozdziałem 7.3 pkt 6) lit a, b, c, d), natomiast w 2018 r. może wynieść do 80%.

- Dokumenty wymagane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego do wydania opinii w trybie art. 20a uzppr

Zgodnie z podrozdziałem 8.2.2 *Ostateczny wybór zadań do dofinansowania oraz wydanie opinii w trybie art. 20a uzppr* w odniesieniu do zadań wskazanych na listach Wojewodów, Minister Inwestycji i Rozwoju wydaje opinię w trybie art. 20a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w związku z powyższym Wojewoda

w terminie do dnia 15 maja 2018 r. powinien przekazać do Ministra Inwestycji i Rozwoju następujące dokumenty:

- o pismo zawierające wniosek o wydanie opinii w trybie art. 20a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wraz z opinią Wojewody i uzasadnieniem zasadności wsparcia w ramach Programu,
- o oświadczenie Wojewody, że zadania zakwalifikowane wstępnie do dofinansowania spełniają kryteria określone w rozdziale 4 i 5 Programu (w tym wynikające z zapisów art. 20a uzppr), a także, że wnioskodawcy dostarczyli komplet oświadczeń, o których mowa w podrozdziale 8.2.1 *Nabór i weryfikacja wniosków przez wojewodów* pkt 7, 8, 9,
- o listę zadań zakwalifikowanych wstępnie do dofinansowania wraz z *Informacją o zakresie realizacji wskaźników przez poszczególne zadania zakwalifikowane do dofinansowania w ramach Programu* (wzór Informacji o zakresie realizacji wskaźników w załączeniu),
- o harmonogramy rzeczowo-finansowe zadań,
- o krótki opis zadań ujętych na liście.

Mam nadzieję, że powyższe informacje wpłyną pozytywnie na sprawność procesu naboru zadań do objęcia wsparciem w ramach Programu.

Z wyrazami szacunku

Załączniki:

1. Tabela: Pytania do Programu wraz ze stanowiskiem MliR
2. Informacja o zakresie realizacji wskaźników przez poszczególne zadania zakwalifikowane do dofinansowania w ramach Programu

Rozdzielnik:

1. Pan Paweł Hreniak - Wojewoda Dolnośląski
2. Pan Mikołaj Bogdanowicz - Wojewoda Kujawsko-Pomorski
3. Pan Przemysław Czarnek - Wojewoda Lubelski
4. Pan Władysław Dajczak - Wojewoda Lubuski
5. Pan Zbigniew Rau - Wojewoda Łódzki
6. Pan Piotr Ćwik - Wojewoda Małopolski
7. Pan Zdzisław Sipiera - Wojewoda Mazowiecki
8. Pan Adrian Czubak - Wojewoda Opolski
9. Pani Ewa Leniart - Wojewoda Podkarpacki
10. Pan Bohdan Paszkowski - Wojewoda Podlaski
11. Pan Dariusz Drelich - Wojewoda Pomorski
12. Pan Jarosław Wieczorek - Wojewoda Śląski
13. Pani Agata Wojtyszek - Wojewoda Świętokrzyski
14. Pan Artur Chojecki - Wojewoda Warmińsko-Mazurski
15. Pan Zbigniew Hoffmann - Wojewoda Wielkopolski
16. Pan Tomasz Hinc - Wojewoda Zachodniopomorski

Do wiadomości:

Pan Tomasz Robaczyński – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów